

Mitja, Tavčar I. Klemen Kavčič

STRATEŠKI MANAGEMENT

PREGLED VSEBINE PREDMETA S/M MANAGEMENT

1. Organizacije in management
2. Načrtovanje in snovanje
3. Urejanje in povezovanje
4. Poslovanje in vodenje
5. Merjenje in presojanje

Vse pravice pridržane - © 2010 M. In V. Tavčar

1

---

1. Organizacije in managerji

2

PREGLED MANAGEMENTA – 1. Organizacija in managerji
DEJAVNOSTI MANAGEMENTA

4. Nadziranje

1. Načrtovanje

Trdo – dejavnost

Mehko – interesi

3. Vodenje

2. Organiziranje

Instrument

Obvladovanje organizacije

3

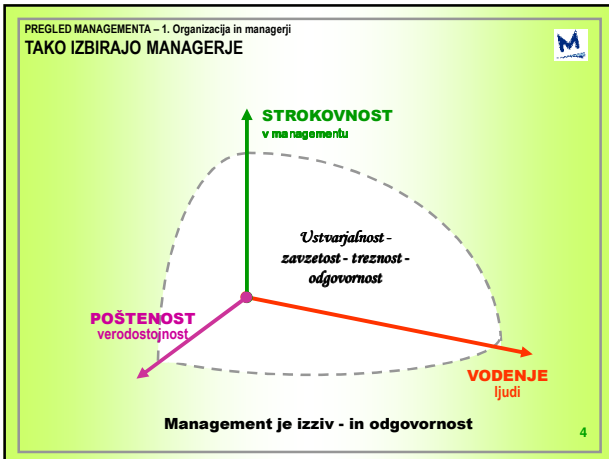

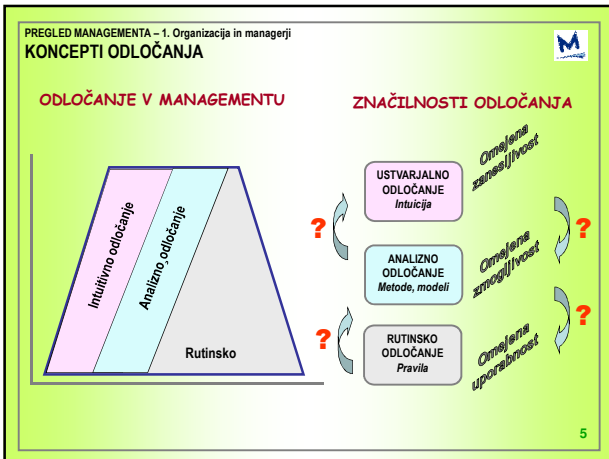

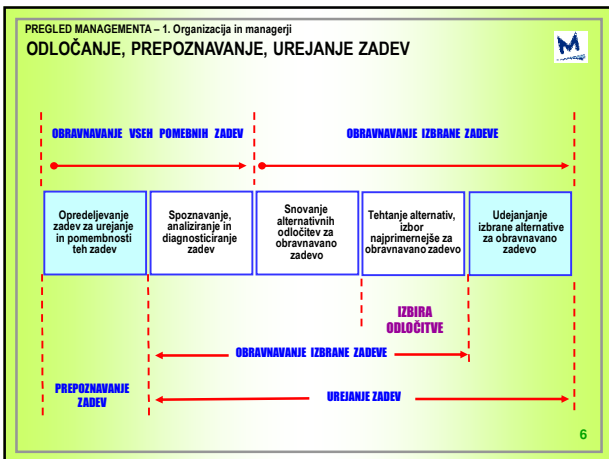

PREGLED MANAGEMENTA – 1. Organizacija in managerji
INTERESI IN RAVNANJE

INTERESI IN ODLOČANJE

POTREBE IN VREDNOTE

Potrebe so spremenljive in zamenljive, vrednote stalne in trdne

7

---

1. ORGANIZACIJA, MANAGEMENT, DRUŽBA IN VREDNOTE – 1.5 Vrednote in kultura
"KEMIJA" MED LJUDMI ?

Vrednote sodelavcev

Kultura organizacije

Pretežno usvojene vrednote

Vrednote posameznikov

Kultura ne obsega Vseh vrednot Vseh ljudi!

8

PREGLED MANAGEMENTA – 1. Organizacija in managerji
KULTURE PO DEALU IN KENNEDYJU

Hitrost odzivov ↑

POSLOVNA KULTURA <i>Kultura trdega dela, "kultura prodajalcev"</i>	KULTURA MOČI <i>Kultura tveganj, "moška kultura"</i>
PROCESNA KULTURA <i>Birokratska kultura, "kultura uradnikov"</i>	SISTEMSKA KULTURA <i>Kultura zavetja, "projektantska kultura"</i>

Občuteno tveganje članov →

Tudi opisi kultur odsevajo kulturo, kjer so nastali

9

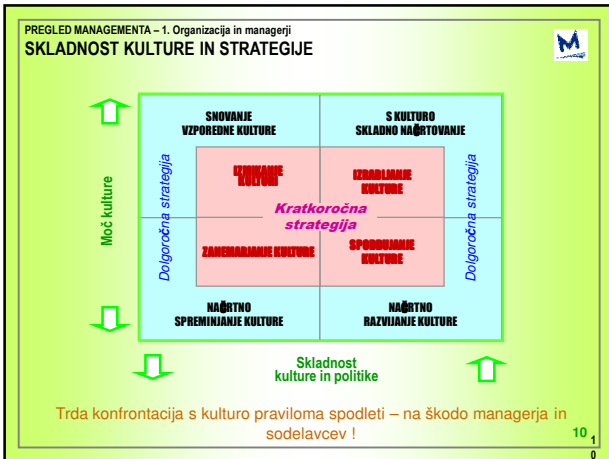

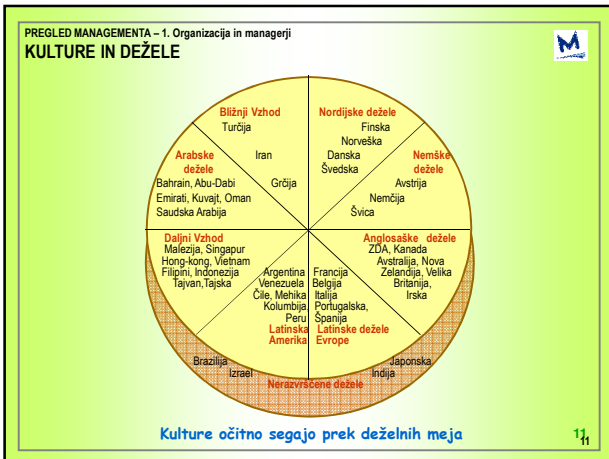

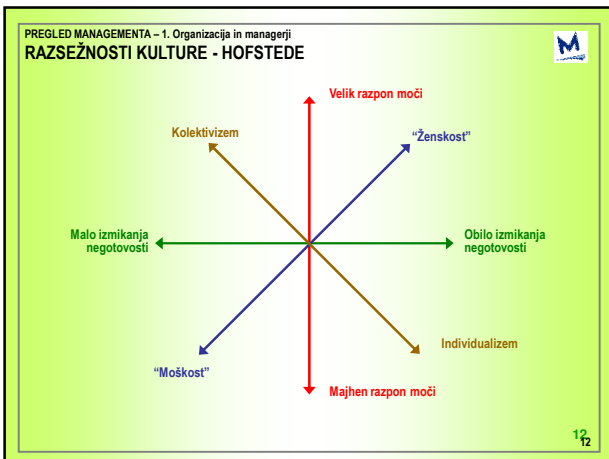

PREGLED MANAGEMENTA – 1. Organizacija in managerji
RAZPOTJA IN PRITISKI

Usklajevanje vrednot je skrajni napor

je precej enostavno - s spodbudami, zamenjavanjem ....

Vendar: vrednote, ki prevladujejo v kakšni kulturi, niso vse vrednote ljudi v njej - managerji iščejo zaveznike, somišljenike - "tretje" vrednote

13

PREGLED MANAGEMENTA – 1. Organizacija in managerji
MANAGER, ETIKA IN MORALA

Sposobnostna vrednot	ŠIBAK MANAGER <i>"Saj vem, da bi moral..."</i> Ne uveljavlja vrednot	MORALEN MANAGER <i>"Kar mož more, mož je storiti dolžan"</i> Ne uveljavlja vrednot
	AMORALEN MANAGER <i>"Kaj me briga..."</i> Zanemarja vrednote	NEMORALEN MANAGER <i>"Namen posvečuje sredstva"</i> Zavestno krši vrednote
	Zavzetost za vrednote	

14

PREGLED MANAGEMENTA – 1. Organizacija in managerji
MODELI V PODORO ETIČNEMU ODLOČANJU

TEMELJNA NRAVSTVENA RESNICA

Vse, kar želite, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim

Sveto pismo, Matejev evangelij (pribl. 80 n.š.)
ZLATO PRAVILO
 Lat.: "Quid tibi fieri non vis, alteri ne feceris"
Ne stori drugim, kar nečeš, da bi drugi storili tebi

Konfucij - Kung Fu Tse (551 - 479 pr.n.š.)

TRIJE PRESKUSI ETIČNOSTI

1. NA SAMEM SEBI
2. NA SVOJH BLIŽNJIH
3. NA JAV. NOSTI

15

M

2. Načrtovanje in snovanje

16

PREGLED MANAGEMENTA – 2. Načrtovanje in snovanje

NAČRTOVANJE ZADEVA NEZNANO PRIHODNOST

Časovno obzorje, zanesljivost in smiselna podrobnost načrtovanja

17

PREGLED MANAGEMENTA – 2. Načrtovanje in snovanje

“ DEŽELA MOŽNOSTI “

V uspešni organizaciji si nenehno sledijo uvajanje novih ključnih zmožnosti (tevegano in napomo) za novo uspešnost ter učinkovito izrabljanje konkurenčnosti

18

PREGLED MANAGEMENTA – 2. Načrtovanje in snovanje
FORMALIZIRANO NAČRTOVANJE – ORGANIZACIJA KOT STROJ

ORGANIZACIJA KOT INSTRUMENT – STROJ

TEHNOKRATSKI PRISTOP – ORGANIZACIJA KOT INSTRUMENT ZA DOSEGANJE CILJEV

Temeljna predpostavka :

- znane so vse sestavine – dejavniki organizacije in vsa razmerja med njimi;
- organizacija je **determiniran sistem** – enolične povezave izhodov z vhodi.

Pristop:

- indukcija** – od posameznosti do celote;
- proces** – kompleksna mreža stopenj – sestavin načrtovanja;
- zahtevnost:** številne podrobne odločitve o neznani prihodnosti;
- poraba zmožnosti** – časa: nerealno velika za dvomljive izide.

VNAPREJ TRDNO DOLOČENI CILJI IN STRATEGIJA

FORMALIZIRANO NAČRTOVANJE POLITIKE

RUTINSKO IN ANALIZNO ODLOČANJE – v delni informiranosti, izdatni negotovosti ?

PREGLED MANAGEMENTA – 2. Načrtovanje in snovanje
NAČRTOVANJE IN SNOVANJE POLITIKE – POJMOVANJE ORGANIZACIJE

ORGANIZACIJA KOT ORGANIZEM

ORGANSKI PRISTOP – ORGANIZACIJA KOT INTERESI

Temeljna predpostavka :

- znane so le **nekatere sestavine** – dejavniki organizacije in nekatera razmerja med njimi;
- organizacija je **nedelemiran sistem** – ni enolične povezave izhodov z vhodi.

Pristop:

- dedukcija** – od celote na posamezno;
- proces** – vsebinsko zaporedje spremenljivih sestavin
- zahtevnost:** ustvarjalne odločitve po okoliščinah;
- poraba zmožnosti** – časa: realno potrebna za konkretne izide.

TRDNI CILJI – PRILAGODLIVA STRATEGIJA

USTVARJALNO SNOVANJE POLITIKE

ANALIZNO IN INTUITIVNO ODLOČANJE

PREGLED MANAGEMENTA – 2. Načrtovanje in snovanje
INTERESI IN VIZIJA

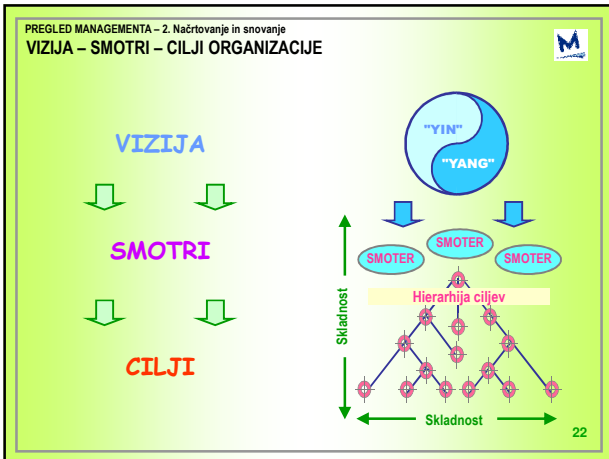

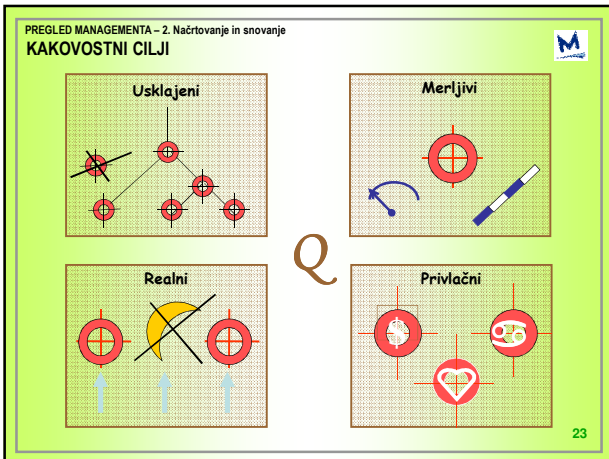

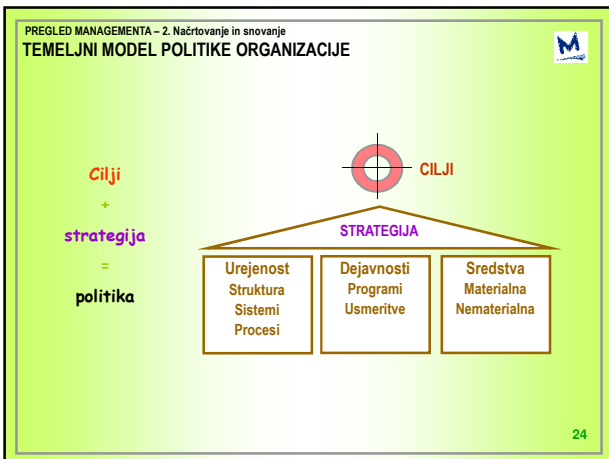

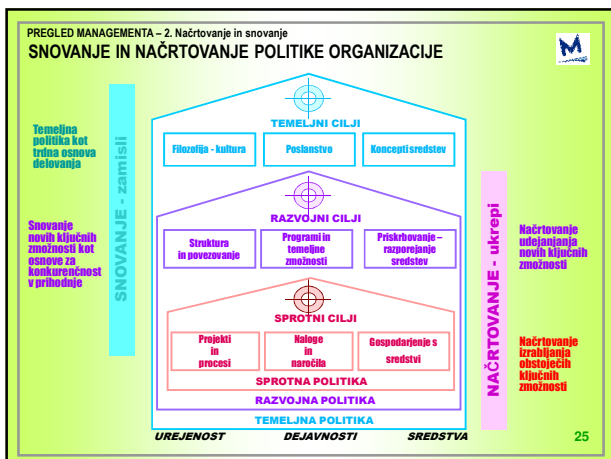

---

3. Urejanje in povezovanje

26

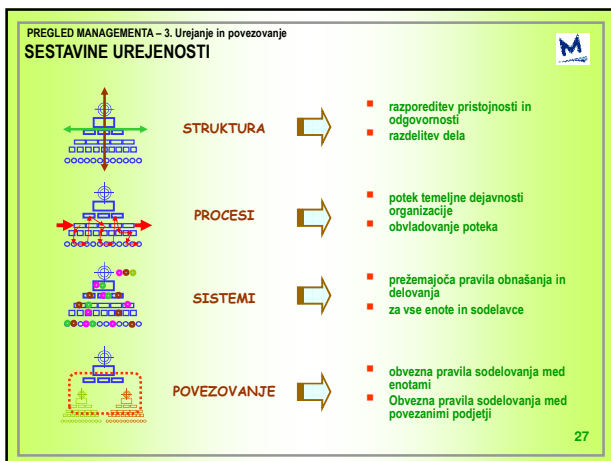

PREGLED MANAGEMENTA – 3. Urejanje in povezovanje
DELEGIRANJE IN HIERARHIJA

**DELEGIRANJE JE OSNOVA
 ZA OBLADOVANJE ORGANIZACIJ**

**Managerji delegirajo pristojnosti, ne odgovornosti.
 Delegiranje je tveganje in temelji na zaupanju do sodelavcev.**

28

B. VSEBINA STRATEGIJ NPO – 6. Urejenost
UČINKOVITOST OSNOVNE DEJAVNOSTI - PROCESI

"Piramide" in "cevovodi"

V mnogih organizacijah gre za dodajanje vrednosti samo 5 % časa

29

PREGLED MANAGEMENTA – 3. Urejanje in povezovanje
SKUPINE PODJETIJ – PREVLADUJOČA OBLIKA SREDNJIH IN VELIKIH

PREDNOSTI IN OMEJITVE SKUPIN PODJETIJ

MATIČNO PODJETJE

- Moč velikega podjetja
- Dostop do kapitala
- Omejeno sprotno obvladovanje
- Doseganje kritične mase
- Upletnost in vpliv

HČERINSKA PODJETJA

- Omejevanje poslovnih tveganj
- Snovanje nove kulture
- Prožnost malega podjetja
- Uporaba lastniškega vzvodja
- Udeležanje ključnih zmožnosti

30

---

4. Poslovođenje in vodenje

31

PREGLED MANAGEMENTA – 4. Poslovođenje in vodenje
POSLOVOĐENJE IN VODENJE

Managerji poslovodijo organizacijo

Managerji vodijo ljudi

Instrument

Interesi

LOGIKA

OBČUTEK

32

PREGLED MANAGEMENTA – 4. Poslovođenje in vodenje
MERILA UČINKOVITOSTI

P **PRODUKTIVNOST**
 Razmerje med količino poslovnih učinkov – izidi in številom delavcev ali porabljenim delovnim časom

E **EKONOMIČNOST**
 Razmerje med količino ali vrednostjo poslovnih učinkov in stroški

R **RENTABILNOST**
 Razmerje med izidom (dobiček) in vrednostjo obveznosti do lastnih virov ali vseh sredstev

33

PREGLED MANAGEMENTA – 4. Poslovanje in vodenje
INTERESI IN POTREBE

INTERESI IN ODLOČANJE

POTREBE IN VREDNOTE

Potrebe so spreminjive in zamenljive, vrednote stalne in trdne

34

PREGLED MANAGEMENTA – 4. Poslovanje in vodenje
SITUACIJSKO OBVLADOVANJE LJUDI

SITUACIJSKO VODENJE

Zmožnosti	POUČEVANJE – UČENJE Delno avtoritarno vodenje	DELEGIRANJE – ZAUPANJE Participativno vodenje
	NAROČANJE – NORMIRANJE Avtoritarno vodenje	SODELOVANJE – SPODBUJANJE Delno participativno
	Voljnost - zavzetost	

35

---

5. Merjenje in presojanje

36

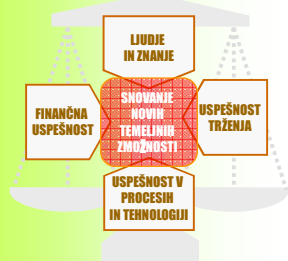

NI IDEALNEGA NABORA SKLADNIH MERIL IN SODIL USPEŠNOSTI
 Za organizacijo primeren nabor naj zasnuje management

- Merila naj bodo **maloštevilna** (5-1) vendar zadostna za spremljanje uspešnosti organizacije
- Merila **usmerjajo** sodelavce
- Merila so osnova **obvladovanja**
- Za **sedanjost**: finančna merila, merila trženja, merila procesov...
- Za **prihodnost**: snovanje novih temeljnih zmožnosti, merila tehnologije, merila ljudi, merila znanja.

Nevarno je prevladovanje kratkoročnih nad dolgoročnejšimi merili!

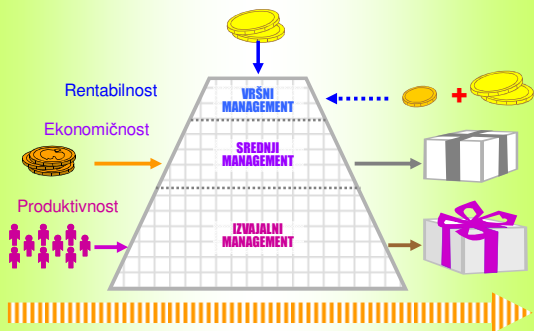
